ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 12.12.2024
COM(2024) 566 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με την υλοποίηση του Ταμείου Καινοτομίας το 2023

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1 ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ 2

1.1 Συμβολή του Ταμείου Καινοτομίας στην επίτευξη των στόχων πολιτικής της ΕΕ 3

2 ΚΥΡΙΑ ΟΡΟΣΗΜΑ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΤΟ 2023 5

3 ΚΥΡΙΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΤΟ 2023 6

3.1 Παροχή επιχορηγήσεων στο πλαίσιο της τρίτης πρόσκλησης για έργα μεγάλης κλίμακας (LSC 2022) 6

3.2 Δημοσίευση της τρίτης πρόσκλησης για έργα μικρής κλίμακας (SSC 2022) και αρχική επιλογή των προτάσεων 9

3.3 Δημοσίευση της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων του Ταμείου Καινοτομίας για το 2023 (IF23) 11

3.4 Διεξαγωγή του πιλοτικού πλειστηριασμού για παραγωγή ανανεώσιμου υδρογόνου μη βιολογικής προέλευσης (πλειστηριασμός στο πλαίσιο της πρόσκλησης IF23) 12

3.5 Επιλογή των πρώτων δύο έργων στο πλαίσιο της σύμπραξης EE-Catalyst 13

3.6 Παροχή συνδρομής για ανάπτυξη έργων (ΣΑΕ) 14

3.7 Ανταλλαγή γνώσεων και δραστηριότητες επικοινωνίας 15

3.8 Συνέργειες με άλλα χρηματοδοτικά μέσα 16

4 ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΕΩΣ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ 2023 16

4.1 Επισκόπηση των αποτελεσμάτων των τακτικών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων 16

4.2 Επίπεδο ωριμότητας των έργων, κατάσταση υλοποίησης και προκλήσεις 17

4.3 Γεωγραφική εξάπλωση 18

4.4 Υποστηριζόμενοι τομείς 21

4.5 Αποφυγή εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου 23

5 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ 24

1 ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Το Ταμείο Καινοτομίας είναι ένα από τα μεγαλύτερα χρηματοδοτικά προγράμματα παγκοσμίως για την ανάδειξη καινοτόμων εμπορικών τεχνολογιών μηδενικών και χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Στόχος του είναι να προσφέρει στην αγορά καινοτόμες λύσεις για την απαλλαγή των τομέων που καλύπτονται από το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων της ΕΕ (ΣΕΔΕ της ΕΕ) από τις ανθρακούχες εκπομπές προκειμένου να στηριχθεί η μετάβαση της Ευρώπης στην κλιματική ουδετερότητα. Το Ταμείο Καινοτομίας χρηματοδοτείται από έσοδα που προέρχονται από τον πλειστηριασμό των δικαιωμάτων του ΣΕΔΕ της ΕΕ. Με τη σειρά του, παρέχει χρηματοδότηση, κυρίως με τη μορφή επιχορηγήσεων, για τη στήριξη έργων σε πέντε βασικούς τομείς (βλέπε γράφημα 1 κατωτέρω). Η χρηματοδότηση στο πλαίσιο του Ταμείου Καινοτομίας παρέχεται κυρίως μέσω ανοικτών ανταγωνιστικών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων ή μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών (στο εξής: πλειστηριασμοί). Το Ταμείο Καινοτομίας προσφέρει επίσης στήριξη σε έργα μέσω συμβουλευτικών υπηρεσιών (παροχή συνδρομής για ανάπτυξη έργων — ΣΑΕ) και μέσω συνεισφορών σε συνδυαστικές πράξεις από κοινού με άλλα μέσα της ΕΕ (π.χ. πρωτοβουλία InvestEU).

Γράφημα1: Βασικές συνιστώσες του Ταμείου Καινοτομίας

Η **Γενική Διεύθυνση Δράσης για το Κλίμα (ΓΔ CLIMA)** της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έχει τη συνολική ευθύνη για την ανάπτυξη και την εφαρμογή της πολιτικής του Ταμείου Καινοτομίας. Η Επιτροπή είναι επίσης αρμόδια για την έκδοση αποφάσεων σχετικά με τα ποσά της χορηγηθείσας χρηματοδοτικής συνδρομής και έχει αναθέσει στον **Ευρωπαϊκό Εκτελεστικό Οργανισμό για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον (CINEA)** τη δημοσίευση και την αξιολόγηση των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων και τη διαχείριση των συμφωνιών επιχορήγησης.

Σύμφωνα με το άρθρο 10α παράγραφος 8 της οδηγίας για το ΣΕΔΕ της ΕΕ[1], κάθε έτος η Επιτροπή θα υποβάλλει έκθεση στην επιτροπή για την κλιματική αλλαγή σχετικά με την υλοποίηση του Ταμείου Καινοτομίας. Στην παρούσα έκθεση αναλύονται επίσης τα έργα στα οποία παρασχέθηκε χρηματοδότηση, ανά τομέα και ανά κράτος μέλος, και ο τρόπος με τον οποίο αναμένεται τα εν λόγω έργα να συμβάλουν στην επίτευξη του στόχου της ΕΕ για κλιματική ουδετερότητα έως το 2050.

Η παρούσα έκθεση καλύπτει την υλοποίηση του Ταμείου Καινοτομίας **έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023**.

1.1 Συμβολή του Ταμείου Καινοτομίας στην επίτευξη των στόχων πολιτικής της ΕΕ

Το Ταμείο Καινοτομίας εξακολουθεί να έχει ως κύριο στόχο την παροχή στήριξης για την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές των τομέων που καλύπτονται από το ΣΕΔΕ της ΕΕ και τη συμβολή στην επίτευξη των στόχων της ΕΕ για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου όπως ορίζονται στο ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα[2], στηρίζοντας παράλληλα τις επείγουσες προτεραιότητες πολιτικής και ενισχύοντας την οικονομική μετάβαση μέσω δημιουργίας νέων επιχειρηματικών σχεδίων «καθαρής βιομηχανίας».

- Έως το τέλος του 2023 αναμένεται ότι τα 104 έργα που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο του Ταμείου Καινοτομίας θα συμβάλουν στην αποφυγή 442 εκατομμυρίων τόνων εκπομπών ισοδυνάμου διοξειδίου του άνθρακα (CO_2-eq) κατά την πρώτη δεκαετία της λειτουργίας τους και θα συνεισφέρουν στην επίτευξη, αφενός, των στόχων μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, όπως τίθενται στο ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα, και, αφετέρου, της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050. Η υλοποίηση ενός έργου όπως το NorthSTOR+ αναμένεται ότι θα συμβάλει στην αποφυγή 34,5 εκατομμυρίων τόνων CO_2-eq κατά την πρώτη δεκαετία της λειτουργίας του, μέσω της ανάπτυξης ενός καινοτόμου σταθερού συστήματος αποθήκευσης ενέργειας για μπαταρίες λιθίου, με βάση την τεχνολογία που προοριζόταν αρχικά για τη βιομηχανία ηλεκτρικών οχημάτων.

- Το Ταμείο Καινοτομίας χορήγησε 715 εκατ. EUR για τη χρηματοδότηση 16 έργων στον τομέα του υδρογόνου. Συνολικά, τα έργα που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο του Ταμείου Καινοτομίας πρόκειται να συμβάλουν στην παραγωγή 6,54 εκατομμυρίων τόνων υδρογόνου κατά τη διάρκεια της ζωής τους. Η παραγωγή αυτής της ποσότητας αναμένεται να συμβάλει στην επίτευξη του στόχου της ΕΕ για την αύξηση της παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου, όπως περιγράφεται σε νομοθετικές πράξεις όπως

[1] Οδηγία 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Ένωσης και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 275 της 25.10.2003, σ. 32).

[2] Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999 («ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα») (ΕΕ L 243 της 9.7.2021, σ. 1).

η πρωτοβουλία REPowerEU[3] και η οδηγία για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, καθώς και στην ευρωπαϊκή στρατηγική για το υδρογόνο. Για παράδειγμα, στο πλαίσιο του έργου Holland Hydrogen πρόκειται να παραχθούν 1,3 εκατομμύρια τόνοι ανανεώσιμου υδρογόνου στον λιμένα του Ρότερνταμ από ηλεκτρολυτική κυψέλη ισχύος 400 MW, με δεκαπλάσιο μέγεθος από κάθε άλλη ηλεκτρολυτική κυψέλη που είναι επί του παρόντος εγκατεστημένη στην Ευρώπη.

- Το Ταμείο Καινοτομίας παρείχε χρηματοδότηση με μορφή επιχορηγήσεων ύψους 177 εκατ. EUR σε τέσσερα έργα που αφορούν βιοκαύσιμα και βιοδιυλιστήρια, τα οποία συμβάλλουν στους στόχους ανάπτυξης εναλλακτικών καυσίμων που περιγράφονται στον κανονισμό ReFuelEU και στο σχέδιο δράσης για το βιομεθάνιο, και στηρίζουν την εφαρμογή του κανονισμού FuelEU Maritime[4]. Για παράδειγμα, το έργο FirstBio2Shipping αναμένεται να συμβάλει στην παραγωγή βιοκαυσίμων για τον εφοδιασμό του ναυτιλιακού τομέα ύψους 6 εκατομμυρίων κανονικών κυβικών μέτρων βιοαερίου ετησίως (Nm3/έτος), 2 400 τόνων βιομεθανίου ετησίως και 5 000 τόνων βιογενούς CO_2 ετησίως.

- Το Ταμείο Καινοτομίας χορήγησε συνολικά 360 εκατ. EUR σε 11 έργα τα οποία σχετίζονται άμεσα με την ηλιακή, την αιολική και τη γεωθερμική ενέργεια. Η συγκεκριμένη στήριξη που παρέχεται από το Ταμείο Καινοτομίας συμβάλλει άμεσα στην επίτευξη των στόχων της οδηγίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και της πρωτοβουλίας REPowerEU σχετικά με την ανάπτυξη της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και τη διαμόρφωση της στρατηγικής της ΕΕ για τις υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας[5]. Ειδικότερα, πέντε έργα στον τομέα της αιολικής ενέργειας θα λάβουν στήριξη ύψους 135 εκατ. EUR, ποσό το οποίο θα συμβάλλει άμεσα στην ανάπτυξη της στοχευόμενης τεχνολογίας στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων της ΕΕ για την αιολική ενέργεια. Για παράδειγμα, το έργο HIPPOW αφορά την ανάπτυξη ενός νέου μοντέλου υπεράκτιας ανεμογεννήτριας στη Δανία. Από μόνο του το πρωτότυπο θα έχει τη δυνατότητα παροχής ενέργειας για την τροφοδότηση 7 000 νοικοκυριών ετησίως, αριθμός που ενδέχεται να επτακοσιαπλασιαστεί ή και να υπερπολλαπλασιαστεί έως το 2030.

- Το Ταμείο Καινοτομίας παρείχε επιχορηγήσεις ύψους 91 εκατ. EUR για τη χρηματοδότηση έξι έργων που αφορούν την ενδοημερήσια αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και 190 εκατ. EUR σε έργα που αφορούν την κατασκευή στοιχείων για την αποθήκευση ενέργειας, συμβάλλοντας έτσι στην επίτευξη του στόχου του κανονισμού

[3] Κανονισμός (ΕΕ) 2023/435 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 2023, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 όσον αφορά τα κεφάλαια για το REPowerEU στα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) 2021/1060 και (ΕΕ) 2021/1755 και της οδηγίας 2003/87/ΕΚ (ΕΕ L 63 της 28.2.2023, σ. 1).

[4] Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1805 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 2023, για τη χρήση ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στις θαλάσσιες μεταφορές και για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/16/ΕΚ (ΕΕ L 234 της 22.9.2023, σ. 48).

[5] Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Μια στρατηγική της ΕΕ για την αξιοποίηση του δυναμικού των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για ένα κλιματικά ουδέτερο μέλλον» [COM(2020) 741 final].

σχετικά τις μπαταρίες[6], δηλαδή στην προώθηση μιας εγχώριας κυκλικής οικονομίας για τις μπαταρίες, με χαρακτηριστικό παράδειγμα έργα όπως το GigaArctic, το οποίο είναι ένα γιγάντιο εργοστάσιο παραγωγής μπαταριών ιόντων λιθίου στη Νορβηγία το οποίο θα παράγει 29 γιγαβατώρες ετησίως (GWh/έτος).

- Το Ταμείο Καινοτομίας χορήγησε 709 εκατ. EUR για τη χρηματοδότηση 11 έργων που αφορούν την κατασκευή στοιχείων για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ή για την αποθήκευση ενέργειας. Χορήγησε επίσης 1,08 δισ. EUR σε έξι έργα που σχετίζονται με τεχνολογίες δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα (CCS) και 3,45 δισ. EUR σε 59 έργα που αφορούν ενεργοβόρες βιομηχανίες. Συνεπώς, το Ταμείο Καινοτομίας συμβάλλει ήδη στην επίτευξη των συνολικών στόχων του κανονισμού για τη βιομηχανία των μηδενικών καθαρών εκπομπών[7] και της στρατηγικής για τη βιομηχανική διαχείριση του άνθρακα[8]. Ένα σχετικό παράδειγμα της εν λόγω συμβολής αποτελεί το έργο HynCrease, για τον σχεδιασμό, την κατασκευή και την παρουσίαση γραμμών παραγωγής ηλεκτρολυτικών κυψελών και κυψελών καυσίμου, με χρήση καινοτόμων τεχνικών επίστρωσης και διαδικασιών αυτοματοποίησης. Ένα άλλο έργο, το TopSOEC, περιλαμβάνει τη μελλοντική κατασκευή εγκατάστασης δυναμικότητας 500 Μεγαβάτ για την κατασκευή διατάξεων δομοστοιχείων ηλεκτρολυτικών κυψελών στερεού οξειδίου. Στο πλαίσιο του έργου Elan θα κατασκευαστούν υλικά ανόδου από γραφίτη, τα οποία αναμένεται να χρησιμοποιηθούν σε 846 000 ηλεκτρικά οχήματα. Τέλος, το έργο Silverstone περιλαμβάνει την ανάπτυξη τεχνολογιών δέσμευσης CO_2 και μόνιμης αποθήκευσης ορυκτών σε εμπορική κλίμακα.

2 ΚΥΡΙΑ ΟΡΟΣΗΜΑ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΤΟ 2023

1. Παροχή επιχορηγήσεων στο πλαίσιο της τρίτης πρόσκλησης για έργα μεγάλης κλίμακας (LSC 2022)
2. Δημοσίευση της τρίτης πρόσκλησης για έργα μικρής κλίμακας (SSC 2022) και αρχική επιλογή των προτάσεων
3. Δημοσίευση της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων του Ταμείου Καινοτομίας για το 2023 (IF23)

[6] Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1542 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2023, σχετικά με τις μπαταρίες και τα απόβλητα μπαταριών, για την τροποποίηση της οδηγίας 2008/98/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1020 και την κατάργηση της οδηγίας 2006/66/ΕΚ (ΕΕ L 191 της 28.7.2023, σ. 1).

[7] Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1735 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου μέτρων για την ενίσχυση του οικοσυστήματος παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών της Ευρώπης και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1724 (ΕΕ L, 2024/1735, 28.6.2024).

[8] Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Προς μια φιλόδοξη βιομηχανική διαχείριση του άνθρακα για την ΕΕ» [COM(2024) 62].

4. Διεξαγωγή του πιλοτικού πλειστηριασμού για παραγωγή ανανεώσιμου υδρογόνου μη βιολογικής προέλευσης (πλειστηριασμός στο πλαίσιο της πρόσκλησης IF23)
5. Επιλογή των πρώτων έργων στο πλαίσιο της σύμπραξης EE-Catalyst
6. Παροχή πρόσθετης ΣΑΕ σε έργα
7. Με την επικαιροποίηση του νομικού πλαισίου[9] εξασφαλίζεται ότι το Ταμείο Καινοτομίας: i) ευθυγραμμίζεται πλήρως με τις πλέον πρόσφατες τροποποιήσεις της οδηγίας για το ΣΕΔΕ· και ii) αντλεί διδάγματα από τα πρώτα έτη της υλοποίησης.
8. Υλοποίηση δραστηριοτήτων επικοινωνίας και συμμετοχής για συγκεκριμένους τομείς σε σχέση με κάθε πρόσκληση υποβολής προτάσεων.

3 ΚΥΡΙΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΤΟ 2023

3.1 Παροχή επιχορηγήσεων στο πλαίσιο της τρίτης πρόσκλησης για έργα μεγάλης κλίμακας (LSC 2022)

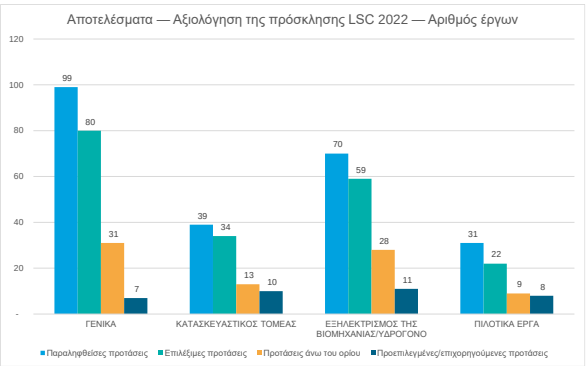
Στις 3 Νοεμβρίου 2022 η Επιτροπή δημοσίευσε την τρίτη πρόσκληση υποβολής προτάσεων για έργα μεγάλης κλίμακας στο πλαίσιο του Ταμείου Καινοτομίας, με προϋπολογισμό ύψους 3 δισ. EUR. Η συγκεκριμένη πρόσκληση στόχευε σε έργα με εκτιμώμενες δαπάνες κεφαλαίου άνω των 7,5 εκατ. EUR ανά έργο. Για πρώτη φορά, η πρόσκληση επιμερίστηκε σε τέσσερα «θέματα»: i) γενικά, με προϋπολογισμό ύψους 1 δισ. EUR· ii) κατασκευή στοιχείων με χρήση καθαρών τεχνολογιών για την παραγωγή υδρογόνου και ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και για την αποθήκευση ενέργειας, με προϋπολογισμό ύψους 700 εκατ. EUR· iii) καινοτόμες εφαρμογές εξηλεκτρισμού στη βιομηχανία και καινοτόμες μέθοδοι παραγωγής και χρήσης υδρογόνου, με προϋπολογισμό ύψους 1 δισ. EUR· και iv) κατασκευή και λειτουργία πιλοτικών έργων, με προϋπολογισμό ύψους 300 εκατ. EUR. Τα αποτελέσματα της πρόσκλησης δημοσιεύθηκαν στις 13 Ιουλίου 2023.

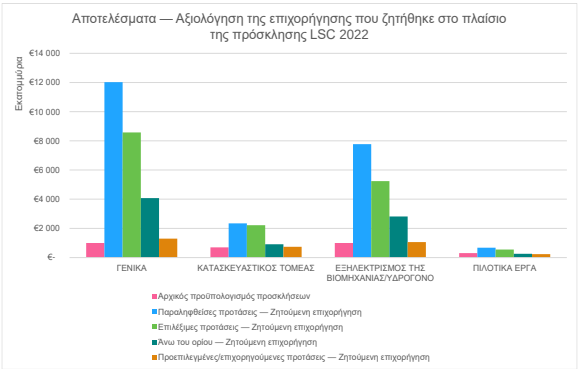
Για τις 239 προτάσεις που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της πρόσκλησης ζητήθηκαν συνολικές επιχορηγήσεις ύψους 22,8 δισ. EUR, ποσό έξι φορές μεγαλύτερο από τον διαθέσιμο προϋπολογισμό. Μετά την αξιολόγηση, ζητήθηκε η κατάρτιση συμφωνίας επιχορήγησης για 41 προτάσεις. Έως το τέλος του 2023 είχαν υπογραφεί συμφωνίες επιχορήγησης για την παροχή συνολικής στήριξης ύψους 3,3 δισ. EUR[10] σε 36 έργα. Από κοινού, τα χρηματοδοτούμενα έργα αναμένεται να συμβάλουν στην αποφυγή περίπου 223 εκατομμυρίων τόνων εκπομπών CO_2-eq κατά την πρώτη δεκαετία της λειτουργίας τους. Τα πρώτα έργα αναμένεται να αρχίσουν να λειτουργούν το 2024 και, έως το 2027, θα έχουν αρχίσει να λειτουργούν περισσότερα από τα μισά έργα (64 %).

[9] Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2019/856 της Επιτροπής, όπως επικαιροποιήθηκε στις 21/11/2023.

[10] Έγινε χρήση κανόνα ευελιξίας, ο οποίος καθιστά δυνατή την αύξηση έως και 20 % του διαθέσιμου προϋπολογισμού.

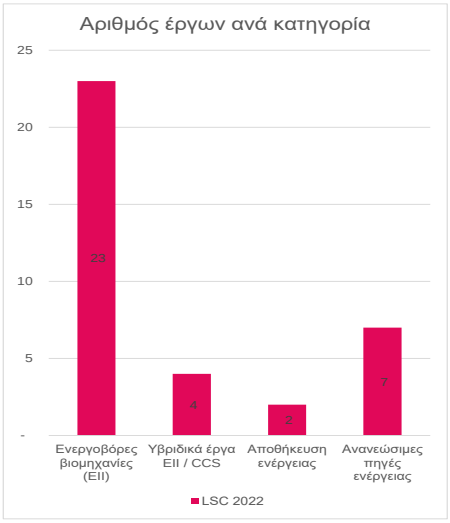
Γράφημα2: Αποτελέσματα της αξιολόγησης της πρόσκλησης LSC 2022

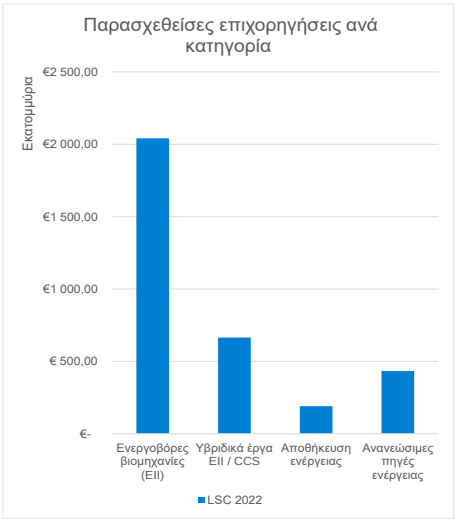

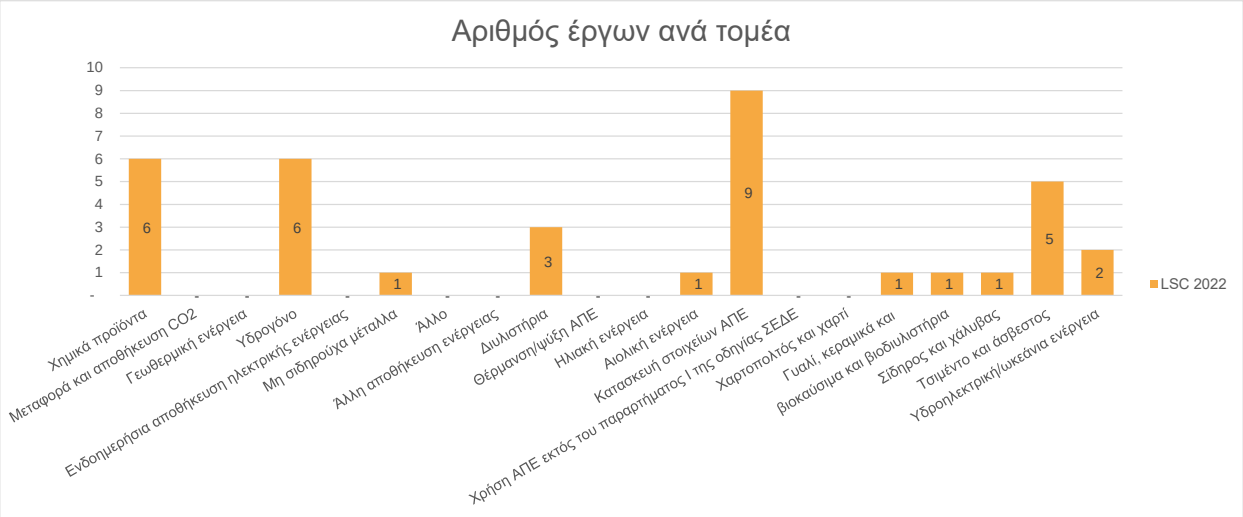
Οι περισσότερες από τις παρασχεθείσες επιχορηγήσεις σε έργα κατατάσσονταν στην κατηγορία «Ενεργοβόρες βιομηχανίες» (23 προτάσεις, για τις οποίες ζητήθηκε το 66 % του διαθέσιμου προϋπολογισμού), με το μεγαλύτερο μέρος τους να περιλαμβάνεται στις υποκατηγορίες «Κατασκευή στοιχείων για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές», «Χημικά προϊόντα» και «Υδρογόνο».

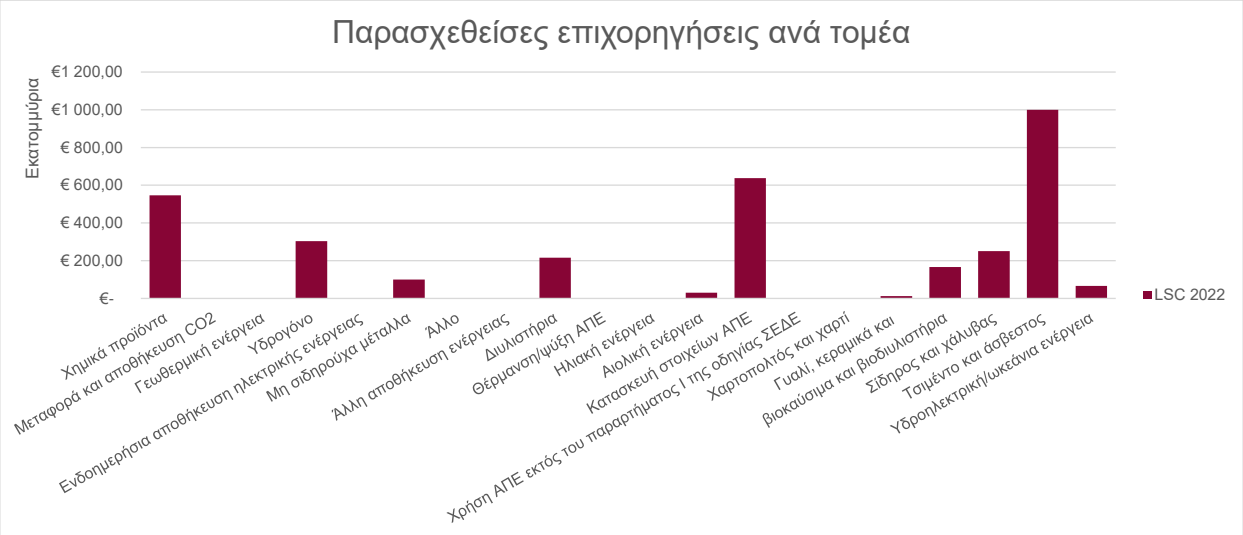
Γράφημα3: Κατηγορίες χρηματοδοτούμενων έργων στην πρόσκληση LSC 2022

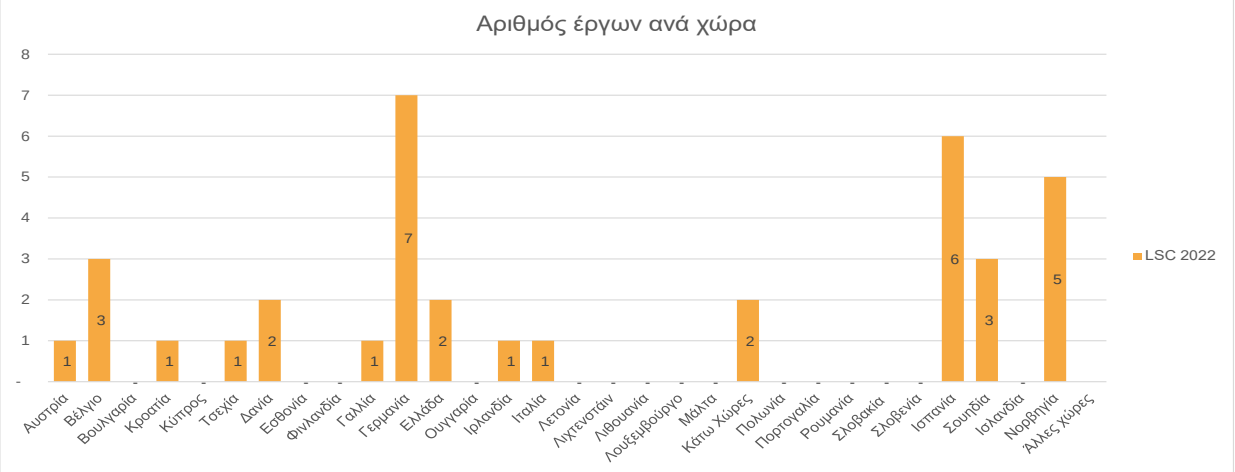
Γράφημα4: Τομείς χρηματοδοτούμενων έργων στην πρόσκληση LSC 2022

Τα χρηματοδοτούμενα έργα εντοπίζονται σε 14 διαφορετικές ευρωπαϊκές χώρες, κυρίως στη Γερμανία (7), την Ισπανία (6) και τη Νορβηγία (5).

Γράφημα5: Γεωγραφική κατανομή χρηματοδοτούμενων έργων στην πρόσκληση LSC 2022

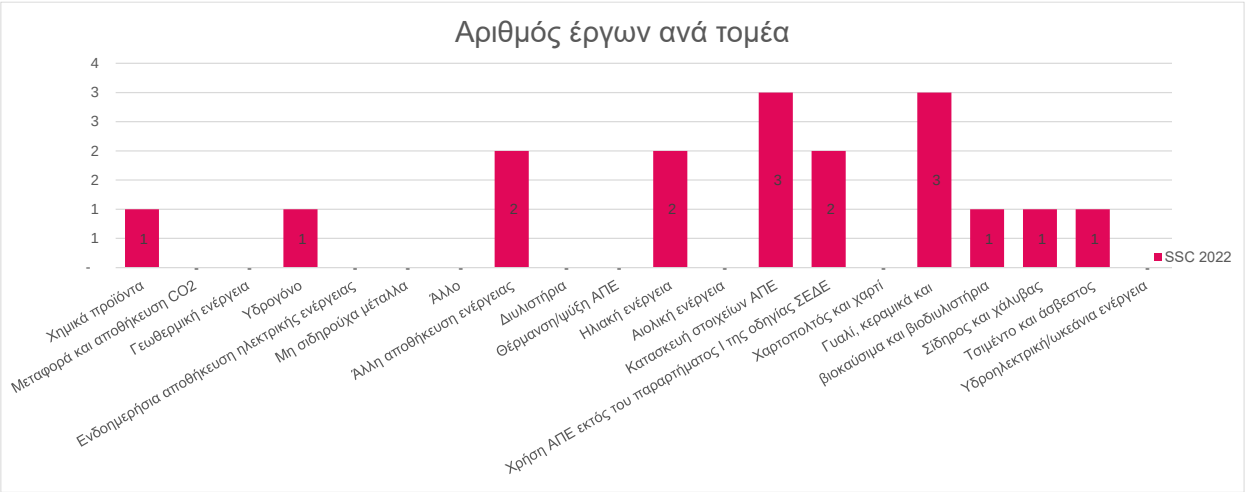

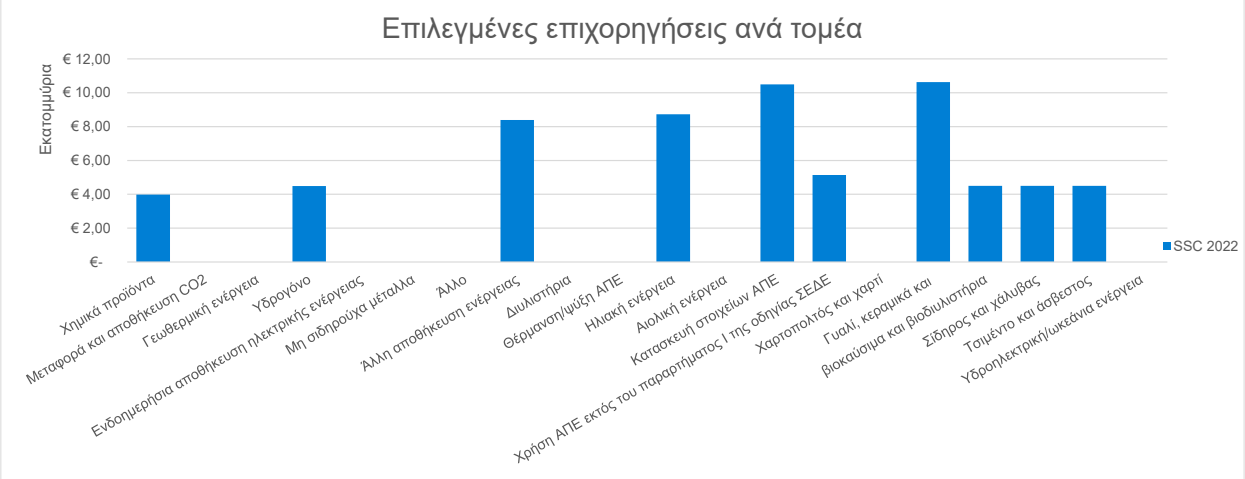
3.2 Δημοσίευση της τρίτης πρόσκλησης για έργα μικρής κλίμακας (SSC 2022) και αρχική επιλογή των προτάσεων

Στις 30 Μαρτίου 2023 η Επιτροπή δημοσίευσε την τρίτη πρόσκληση υποβολής προτάσεων, με προϋπολογισμό ύψους 100 εκατ. EUR για έργα με εκτιμώμενες δαπάνες κεφαλαίου από 2,5 εκατ. EUR έως 7,5 εκατ. EUR.

Για τις 72 προτάσεις που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της συγκεκριμένης πρόσκλησης ζητήθηκαν συνολικές επιχορηγήσεις ύψους 289 εκατ. EUR, ποσό σχεδόν τριπλάσιο από τον διαθέσιμο προϋπολογισμό. Τα αποτελέσματα της πρόσκλησης δημοσιεύθηκαν στις 19 Δεκεμβρίου 2023. Μετά την αξιολόγηση, 17 προτάσεις συνολικού ύψους 65,4 εκατ. EUR υποβλήθηκαν στη διαδικασία κατάρτισης της συμφωνίας επιχορήγησης. Τα επιλεγμένα έργα πρόκειται να συμβάλουν στην αποφυγή περισσότερων από 1,8 εκατομμυρίων τόνων εκπομπών CO_2-eq κατά την πρώτη δεκαετία της λειτουργίας τους. Οι κατηγορίες «Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας» (8 έργα) και «Ενεργοβόρες βιομηχανίες» (7 έργα) αντιστοιχούσαν στο μεγαλύτερο ποσοστό των παρασχεθεισών επιχορηγήσεων· σημαντικό ήταν επίσης το ποσοστό που αντιστοιχούσε στην κατηγορία «Γυαλί, κεραμικά και κατασκευαστικά υλικά» και στην κατηγορία «Κατασκευή στοιχείων για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές», καθεμία από τις οποίες περιλάμβανε τρία έργα. Η προσέγγιση αυτή είναι παρόμοια με την προσέγγιση που ακολουθείται για τα έργα μεγάλης κλίμακας και αντικατοπτρίζει τις διαφορετικές ανάγκες των διαφόρων τομέων όσον αφορά το μέγεθος των έργων.

Γράφημα6: Τομείς των επιλεγμένων έργων στην πρόσκληση SSC 2022

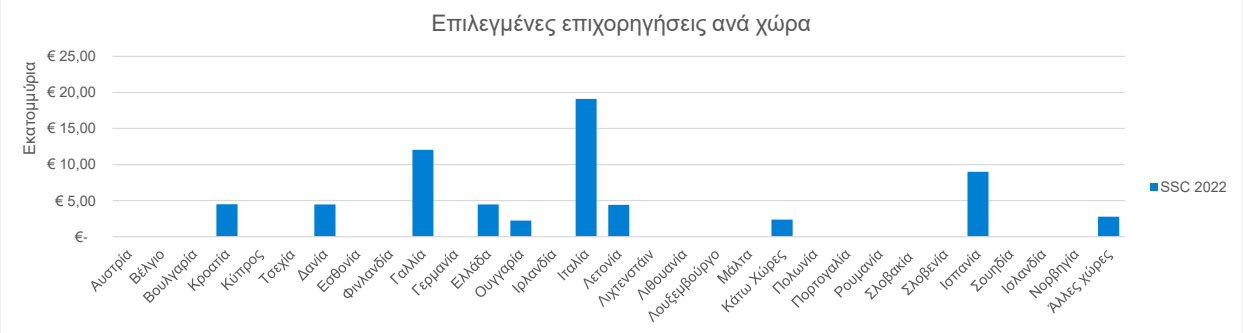

Όσον αφορά τη γεωγραφική εκπροσώπηση, στο πλαίσιο της συγκεκριμένης πρόσκλησης υποβλήθηκαν αιτήσεις για την παροχή στήριξης από το Ταμείο Καινοτομίας σε έργα από 23 επιλέξιμες χώρες, γεγονός που καταδεικνύει την ευρεία γεωγραφική κατανομή όσον αφορά την απαιτούμενη στήριξη για τη χρηματοδότηση του τομέα της καθαρής τεχνολογίας και της πράσινης βιομηχανίας της ΕΕ. Μετά την αξιολόγηση, χορηγήθηκε στήριξη σε έργα από 10 διαφορετικές χώρες, με τα περισσότερα έργα να εντοπίζονται στην Ιταλία (5).

Γράφημα7: Χώρες στις οποίες εντοπίζονται τα επιλεγμένα έργα στην πρόσκληση SSC 2022

Δεδομένου ότι τα έργα έλαβαν χρηματοδότηση το δεύτερο τρίμηνο του 2024, περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με τα αποτελέσματα της εν λόγω πρόσκλησης θα παρουσιαστούν στην ετήσια έκθεση του Ταμείου Καινοτομίας για το 2024.

3.3 Δημοσίευση της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων του Ταμείου Καινοτομίας για το 2023 (IF23)

Η πρόσκληση δημοσιεύθηκε στις 23 Νοεμβρίου 2023, με προϋπολογισμό ύψους 4 δισ. EUR, για τη στήριξη της ανάπτυξης καινοτόμων τεχνολογιών απαλλαγής από ανθρακούχες εκπομπές.

Η συγκεκριμένη πρόσκληση ήταν η πρώτη που συνδύαζε θέματα για διαφορετικά μεγέθη έργων και διαφορετικούς θεματικούς τομείς:

- «Γενική απαλλαγή από ανθρακούχες εκπομπές» (μεγάλης κλίμακας) — διατίθενται 1,7 δισ. EUR για έργα με δαπάνες κεφαλαίου άνω των 100 εκατ. EUR.
- «Γενική απαλλαγή από ανθρακούχες εκπομπές» (μεσαίας κλίμακας) — διατίθενται 500 εκατ. EUR για έργα με δαπάνες κεφαλαίου από 20 έως 100 εκατ. EUR.
- «Γενική απαλλαγή από ανθρακούχες εκπομπές» (μικρής κλίμακας) — διατίθενται 200 εκατ. EUR για έργα με δαπάνες κεφαλαίου από 2,5 έως 20 εκατ. EUR.

- «Παραγωγή καθαρών τεχνολογιών» — διατίθενται 1,4 δισ. EUR για έργα με δαπάνες κεφαλαίου άνω των 2,5 εκατ. EUR που επικεντρώνονται στην κατασκευή στοιχείων για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, την αποθήκευση ενέργειας, τις αντλίες θερμότητας και την παραγωγή υδρογόνου.

- «Πιλοτικά έργα» — διατίθενται 200 εκατ. EUR για έργα με δαπάνες κεφαλαίου άνω των 2,5 εκατ. EUR που επικεντρώνονται στη ριζική μείωση των ανθρακούχων εκπομπών. Τα πιλοτικά έργα θεωρήθηκε ότι προσφέρουν υψηλότερο βαθμό καινοτομίας, όπως αποδείχθηκε σε επιχειρησιακό περιβάλλον, αλλά χωρίς να αναμένεται ότι θα μπορεί να δικαιολογηθεί προς το παρόν η εμπορική παραγωγή μεγάλης κλίμακας.

Τα έργα επιλέχθηκαν με βάση τα ακόλουθα κριτήρια ανάθεσης: δυνατότητα μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου· βαθμός καινοτομίας· ωριμότητα· δυνατότητα αναπαραγωγής· και οικονομική αποδοτικότητα. Μετά την πλέον πρόσφατη αναθεώρηση της οδηγίας για το ΣΕΔΕ της ΕΕ[11], στη συγκεκριμένη πρόσκληση συμπεριλήφθηκαν και οι τομείς των θαλάσσιων και των οδικών μεταφορών, καθώς και των κτιρίων. Άλλο ένα νέο χαρακτηριστικό ήταν η εισαγωγή των «μονάδων πριμοδότησης», από τις οποίες μπορούν να επωφεληθούν συγκεκριμένα είδη έργων.

Η πρόσκληση περατώθηκε στις 8 Απριλίου 2024 και τα αποτελέσματα αναμένεται να δημοσιευθούν έως το τέλος του 2024. Ως εκ τούτου, τα αποτελέσματα της εν λόγω πρόσκλησης θα παρουσιαστούν στην ετήσια έκθεση του Ταμείου Καινοτομίας για το 2024. Για πρώτη φορά, θα απονεμηθεί σφραγίδα της STEP[12] στα έργα για τα οποία υποβλήθηκαν αιτήσεις στο πλαίσιο της συγκεκριμένης πρόσκλησης και τα οποία υπερέβαιναν τα όρια αξιολόγησης.

3.4 Διεξαγωγή του πιλοτικού[13] πλειστηριασμού για παραγωγή ανανεώσιμου υδρογόνου μη βιολογικής προέλευσης (πλειστηριασμός στο πλαίσιο της πρόσκλησης IF23)

Στις 23 Νοεμβρίου 2023 η Επιτροπή διεξήγαγε τον πρώτο πλειστηριασμό για την παραγωγή ανανεώσιμου υδρογόνου μη βιολογικής προέλευσης στο πλαίσιο του Ταμείου Καινοτομίας και

[11] Οδηγία (ΕΕ) 2023/959 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 2023, για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/ΕΚ σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Ένωσης και της απόφασης (ΕΕ) 2015/1814 σχετικά με τη θέσπιση και τη λειτουργία αποθεματικού για τη σταθερότητα της αγοράς όσον αφορά το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου της Ένωσης.

[12] Το νέο σήμα ποιότητας της ΕΕ θα απονέμεται σε έργα υψηλής ποιότητας που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της πλατφόρμας στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη (STEP). Ο στόχος απονομής της σφραγίδας της STEP είναι να διευκολυνθεί η πρόσβαση σε περαιτέρω ευκαιρίες παροχής δημόσιας και ιδιωτικής στήριξης για τα εν λόγω έργα.

[13] Αυτός ο πρώτος πλειστηριασμός θεωρήθηκε «πιλοτικός» και τα διδάγματα που αντλήθηκαν από αυτόν πρόκειται να εφαρμοστούν σε επόμενους πλειστηριασμούς.

του χρηματοδοτικού μέσου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Υδρογόνου[14]. Οι κύριοι στόχοι του εν λόγω πλειστηριασμού για την παραγωγή ανανεώσιμου υδρογόνου ήταν οι εξής: i) περιορισμός της απόκλισης μεταξύ του κόστους παραγωγής και της προθυμίας πληρωμής από την πλευρά της ζήτησης· ii) στήριξη του μηχανισμού διαμόρφωσης των τιμών και του σχηματισμού της αγοράς· iii) συμβολή στην ελαχιστοποίηση των κινδύνων των έργων και κινητοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων· και iv) μείωση του διοικητικού φόρτου των αιτούντων σε σύγκριση με τον φόρτο που συνεπάγονται οι τακτικές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων.

Ο προϋπολογισμός του πιλοτικού πλειστηριασμού ανερχόταν σε 800 εκατ. EUR και αποσκοπούσε στη στήριξη των παραγωγών ανανεώσιμου υδρογόνου μη βιολογικής προέλευσης, οι οποίοι βρίσκονται στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ). Η στήριξη θα λάβει τη μορφή καταβολής σταθερής πριμοδότησης για μέγιστη περίοδο 10 ετών. Θα χορηγείται στήριξη στα έργα μόνον κατόπιν πιστοποίησης και επαλήθευσης της παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου. Ο πλειστηριασμός περατώθηκε στις 8 Φεβρουαρίου 2024, στο πλαίσιο της οποίας υποβλήθηκαν 132 προσφορές από 17 διαφορετικά κράτη μέλη.

Για πρώτη φορά, στον πλειστηριασμό χρησιμοποιήθηκε ένα σύστημα «πλειστηριασμού ως υπηρεσίας», το οποίο παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να στηρίζουν έργα στην επικράτειά τους τα οποία, ενώ πληρούσαν τα κριτήρια, δεν επιλέχθηκαν από το Ταμείο Καινοτομίας λόγω δημοσιονομικών περιορισμών. Η Γερμανία ήταν το πρώτο κράτος μέλος που εφάρμοσε το σύστημα «πλειστηριασμού ως υπηρεσίας», παρέχοντας πρόσθετη δημοσιονομική στήριξη ύψους 350 εκατ. EUR σε γερμανικά έργα.

Τα αποτελέσματα της συγκεκριμένης πρόσκλησης θα παρουσιαστούν στην ετήσια έκθεση του Ταμείου Καινοτομίας για το 2024.

3.5 Επιλογή των πρώτων δύο έργων στο πλαίσιο της σύμπραξης EE-Catalyst

Το Ταμείο Καινοτομίας παρείχε στήριξη τόσο στη διαδικασία των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων και του πλειστηριασμού για την παραγωγή ανανεώσιμου υδρογόνου όσο και στη σύμπραξη EE-Catalyst, με προϋπολογισμό ύψους 220 εκατ. EUR (πέραν της χρηματοδότησης ύψους 200 εκατ. EUR από το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη») μέσω της συμπληρωματικής πράσινης προσαύξησης της εγγύησης του InvestEU.

Η σύμπραξη δρομολογήθηκε το 2021 στο πλαίσιο της COP26 στη Γλασκώβη από την πρόεδρο Ursula von der Leyen, τον πρόεδρο της ΕΤΕπ, Werner Hoyer, και τον ιδρυτή του δικτύου Breakthrough Energy, Bill Gates. Στόχος της είναι η ανάπτυξη έργων πράσινης τεχνολογίας μεγάλης κλίμακας με έδρα την Ευρώπη και η ενίσχυση των επενδύσεων σε κρίσιμες τεχνολογίες για το κλίμα. Υλοποιείται στο πλαίσιο της σύμπραξης Breakthrough Energy Catalyst, η οποία παρέχει ίδια κεφάλαια και επιχορηγήσεις στα επιλεγμένα έργα, και μέσω της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ), η οποία παρέχει οιονεί ίδια κεφάλαια / χρηματοδότηση με δανειακά επιχειρηματικά κεφάλαια (με τη στήριξη της

[14] Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών για την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Υδρογόνου [COM(2023) 156 final].

συμπληρωματικής πράσινης προσαύξησης της εγγύησης του InvestEU), ενώ συμπληρώνεται με επιχορηγήσεις από το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη». Η εν λόγω σύμπραξη αποτελεί για το Ταμείο Καινοτομίας την πρώτη εμπειρία χρηματοδότησης μέσω συνεργειών με άλλα μέσα της ΕΕ.

Κατά τη διάρκεια της COP28 τον Δεκέμβριο του 2023, η σύμπραξη ανακοίνωσε την παροχή στήριξης στα δύο πρώτα έργα της:

- Ottana (Energy Dome): Το έργο της Energy Dome αφορούσε την ανάπτυξη της μπαταρίας CO_2στη Σαρδηνία, στο πλαίσιο της τεχνολογίας αποθήκευσης ενέργειας μακράς διαρκείας που έχει αναπτύξει η εταιρεία με βάση το υγροποιημένο CO_2. Το έργο αυτό χρηματοδοτήθηκε με επιχειρηματικά δανειακά κεφάλαια ύψους 25 εκατ. EUR από την ΕΤΕπ, με τη στήριξη της εγγύησης του InvestEU στο πλαίσιο του Ταμείου Καινοτομίας.
- FlagshipOne (Ørsted)[15]: Το έργο βρισκόταν στη Σουηδία, τελούσε υπό την κυριότητα της δανικής εταιρείας ενέργειας Ørsted και αναμενόταν να χρησιμοποιήσει δεσμευμένο βιογενές CO_2 και ανανεώσιμο υδρογόνο για την παραγωγή περίπου 55 000 τόνων συνθετικής μεθανόλης ετησίως για τον ναυτιλιακό κλάδο, γεγονός που το καθιστούσε τη μεγαλύτερη ολοκληρωμένη εγκατάσταση παραγωγής συνθετικής μεθανόλης στην Ευρώπη.

Κατά τον χρόνο δημοσίευσης της παρούσας έκθεσης είχε επιλεγεί για στήριξη στο πλαίσιο της σύμπραξης ένα τρίτο έργο, με τίτλο «Rondo», το οποίο αφορά την ανάπτυξη τεχνολογίας μετατροπής ηλεκτρικής ενέργειας σε θερμότητα, ενώ παράλληλα και άλλα έργα βρίσκονταν στο στάδιο της αξιολόγησης.

3.6 Παροχή συνδρομής για ανάπτυξη έργων (ΣΑΕ)

Το πρόγραμμα παροχής ΣΑΕ του Ταμείου Καινοτομίας παρέχει εξατομικευμένη στήριξη με τη μορφή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε πολλά υποσχόμενα έργα, τα οποία δεν ήταν δυνατό να επιλεγούν λόγω χαμηλότερου επιπέδου ωριμότητας. Στόχος της παροχής ΣΑΕ είναι η υποβοήθηση των εν λόγω μη επιλεγέντων έργων προκειμένου οι οικείες προτάσεις να καταστούν περαιτέρω ώριμες, ώστε με αυτόν τον τρόπο να διευκολυνθεί η δυνητική επιλογή των αιτήσεών τους σε μεταγενέστερες προσκλήσεις του Ταμείου Καινοτομίας, καθώς και η χρηματοδότησή τους από άλλα μέσα. Το πρόγραμμα παροχής ΣΑΕ υλοποιείται από την ΕΤΕπ.

Το 2023 η Επιτροπή παρείχε ΣΑΕ σε 26 έργα, τα οποία έως το τέλος του έτους βρίσκονταν είτε στο στάδιο της υπογραφής της συμφωνίας παροχής ΣΑΕ είτε στο στάδιο της υλοποίησης. Από την έναρξη του προγράμματος έχουν υπογραφεί συμφωνίες στήριξης για 39 έργα και έχουν ολοκληρωθεί 32 αναθέσεις ΣΑΕ.

Το 2023 διαπιστώθηκε ο θετικός αντίκτυπος της παροχής ΣΑΕ. Στο πλαίσιο της πρόσκλησης LSC 2022 επιλέχθηκε ένα έργο το οποίο δεν είχε επιλεγεί στο πλαίσιο της πρόσκλησης LSC 2020, μαζί με άλλα τρία έργα από την πρόσκληση LSC 2020. Ομοίως, έργο που δεν είχε

[15] Κατά τον χρόνο δημοσίευσης της παρούσας έκθεσης, η Ørsted ανακοίνωσε ότι επρόκειτο να τερματίσει το έργο.

επιλεγεί στο πλαίσιο της πρόσκλησης SSC 2021 επιλέχθηκε μετά την εκ νέου υποβολή αίτησης στο πλαίσιο της πρόσκλησης SSC 2022.

Το πρόγραμμα παροχής ΣΑΕ, πέρα από το γεγονός ότι παρέχει τη δυνατότητα στους κυρίους των έργων να βελτιώσουν τις προτάσεις τους με σκοπό τη μελλοντική επιλογή των αιτήσεων που θα υποβάλουν στο Ταμείο Καινοτομίας, διευκολύνει επίσης την πρόσβαση σε άλλες δυνατότητες χρηματοδότησης. Για παράδειγμα, δύο έργα στα οποία παρασχέθηκε ΣΑΕ συμπεριλήφθηκαν στον κατάλογο των έργων κοινού ενδιαφέροντος (ΕΚΕ), σε δύο άλλα έργα που χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο της σύμπραξης Breakthrough Energy Catalyst (συμπεριλαμβανομένου του έργου Ottana, το οποίο χρηματοδοτήθηκε στο πλαίσιο της σύμπραξης EE-Catalyst) παρασχέθηκε συνδρομή ΣΑΕ από την ΕΤΕπ, ενώ τέσσερα επιπλέον έργα έλαβαν εθνικές επιχορηγήσεις ή αναγνώριση.

3.7 Ανταλλαγή γνώσεων και δραστηριότητες επικοινωνίας

Η ανταλλαγή γνώσεων είναι σημαντικό στοιχείο του Ταμείου Καινοτομίας καθώς στηρίζει την επανάληψη και την ταχύτερη διείσδυση στην αγορά τεχνολογιών ή λύσεων που υποστηρίζει το Ταμείο Καινοτομίας, με αποτέλεσμα να διευκολύνεται η παροχή ανατροφοδότησης πολιτικής.

Καθ' όλη τη διάρκεια του 2023 το Ταμείο Καινοτομίας εξακολούθησε να διοργανώνει θεματικά εργαστήρια ανταλλαγής γνώσεων, διευκολύνοντας με αυτόν τον τρόπο τις τομεακές συζητήσεις και την ανταλλαγή τεχνογνωσίας μεταξύ των έργων που λαμβάνουν στήριξη από το Ταμείο Καινοτομίας. Κατά τη διάρκεια του έτους πραγματοποιήθηκαν τέσσερις εκδηλώσεις ανταλλαγής γνώσεων σχετικά με τα εξής θέματα: τη δημιουργία αγοράς μεταφοράς και αποθήκευσης CO_2 από κοινού με σχετικά έργα που χρηματοδοτούνται από το ταμείο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» (30 Μαρτίου)· το υδρογόνο (19 Σεπτεμβρίου)· την αποθήκευση ενέργειας (10 Οκτωβρίου)· και τις τεχνολογίες δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα (CCS) (εκδήλωση κεκλεισμένων των θυρών στις 28 Νοεμβρίου).

Στις 19 Ιανουαρίου 2023 η Επιτροπή, από κοινού με τον CINEA, διοργάνωσε τη διάσκεψη για την καθαρή τεχνολογία για το 2023 στο πλαίσιο του Ταμείου Καινοτομίας. Η εκδήλωση προσέλκυσε υπευθύνους χάραξης πολιτικής, επενδυτές, ηγέτες του κλάδου και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, οι οποίοι ενημέρωσαν τους δημόσιους και ιδιωτικούς χρηματοδότες σχετικά με τις πολλές επιχειρηματικές ευκαιρίες που προσφέρει το Ταμείο Καινοτομίας. Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης συμμετείχαν συνολικά 120 άτομα επιτόπου, ενώ συνδέθηκαν στη ζωντανή μετάδοση περίπου 2 000 διαδικτυακοί συμμετέχοντες, πράγμα που αποδεικνύει ότι η εκδήλωση προσέγγισε ένα ευρύ φάσμα δυνητικών ενδιαφερόμενων μερών και αιτούντων.

Μετά την προκήρυξη των προσκλήσεων, η Επιτροπή και ο CINEA διοργάνωσαν πολυάριθμα εργαστήρια για να παρουσιάσουν τα κείμενα των προσκλήσεων, να παράσχουν καθοδήγηση για τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων και να απαντήσουν σε τυχόν ερωτήσεις σχετικά με τις αντίστοιχες προσκλήσεις.

Το 2023 η Επιτροπή διοργάνωσε επίσης τις τακτικές εξαμηνιαίες συνεδριάσεις της ομάδας εμπειρογνωμόνων του Ταμείου Καινοτομίας (29 Μαρτίου και 6 Οκτωβρίου). Ο σκοπός αυτών των συνεδριάσεων ήταν να συγκεντρωθούν στοιχεία από εκπροσώπους των κρατών μελών και

του κλάδου σχετικά με την πορεία της υλοποίησης κατά τη διάρκεια του έτους και τον μελλοντικό προσανατολισμό του Ταμείου Καινοτομίας.

3.8 Συνέργειες με άλλα χρηματοδοτικά μέσα

Στόχος του Ταμείου Καινοτομίας είναι η διασφάλιση συνεργειών και συμπληρωματικότητας με άλλα μέσα στήριξης των επενδύσεων, για παράδειγμα η δημιουργία δυνητικών ανάντη συνεργειών μεταξύ του Ταμείου Καινοτομίας και των προγραμμάτων-πλαισίου της ΕΕ για την έρευνα και την καινοτομία (ήτοι «Ορίζων 2020» και «Ορίζων Ευρώπη»). Για να προωθηθούν οι εν λόγω συνέργειες, πραγματοποιήθηκαν διάφορες συγκεκριμένες δράσεις κατά τη διάρκεια του 2023.

Για παράδειγμα, σε διάφορα σχετικά θέματα στο πρόγραμμα εργασίας του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων Ευρώπη» για την περίοδο 2023-2024 (ειδικότερα στο πλαίσιο των ομάδων 4 και 5), οι αιτούντες ενθαρρύνθηκαν να συμπεριλάβουν στις προτάσεις τους στρατηγική επιχειρηματικού σχεδίου και μελέτη σκοπιμότητας, ώστε να προετοιμαστεί το έδαφος για πιθανή μελλοντική υποβολή αιτήσεων στο Ταμείο Καινοτομίας. Επιπλέον, το πρόγραμμα εργασίας του 2023 για την πέμπτη ομάδα περιλάμβανε ειδικό θέμα για την ενίσχυση πέντε δράσεων συντονισμού και στήριξης που αποσκοπούσαν στην προώθηση συνεργειών μεταξύ των έργων του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων» και του Ταμείου Καινοτομίας. Και οι πέντε δράσεις συντονισμού και στήριξης ξεκίνησαν τον Ιανουάριο του 2023.

Επιπροσθέτως, στις 8 Φεβρουαρίου 2023 το Ταμείο Καινοτομίας διοργάνωσε το εργαστήριο «Συνέργειες» του ευρωπαϊκού προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα και την καινοτομία (Ε&Κ) και του Ταμείου Καινοτομίας, το οποίο συγκέντρωσε συμμετέχοντες από ώριμα έργα Ε&Κ που χρηματοδοτούνται από χρηματοδοτικά προγράμματα Ε&Κ της ΕΕ (ιδίως από το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων 2020»), ώστε να διερευνηθούν οι δυνατότητες χρηματοδότησης στο πλαίσιο του Ταμείου Καινοτομίας για την ανάπτυξη της τεχνολογίας τους.

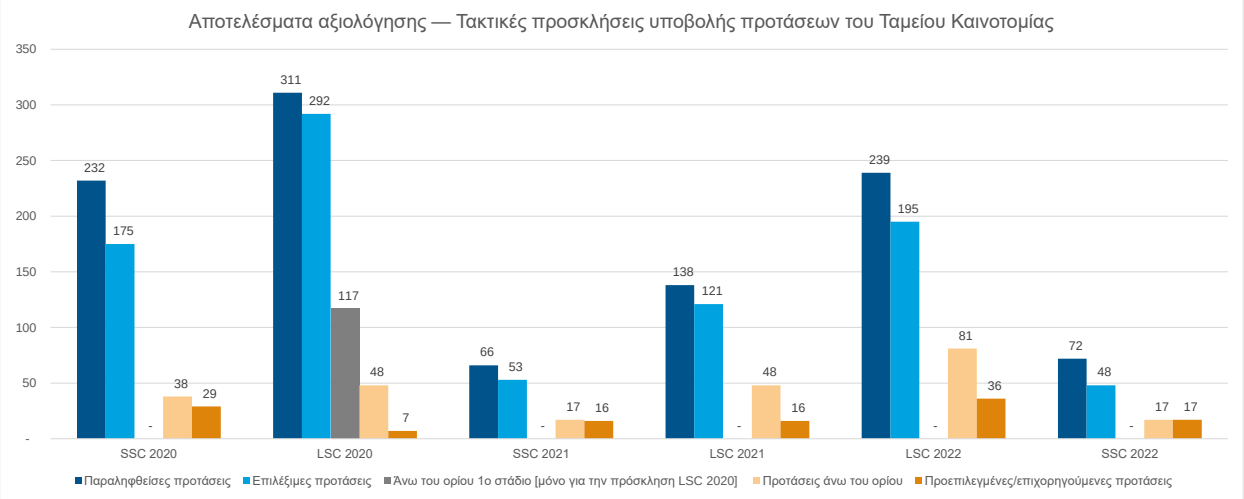
4 ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΕΩΣ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ 2023

4.1 Επισκόπηση των αποτελεσμάτων των τακτικών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων

Έως το τέλος του 2023 το Ταμείο Καινοτομίας είχε ήδη διοργανώσει επτά τακτικές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων και μία ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών. Ως εκ τούτου, είχαν υπογραφεί συμφωνίες επιχορήγησης μέγιστου συνολικού ποσού ύψους 3,3 δισ. EUR για συνολικά 104 έργα και είχαν επιλεγεί 17 επιπλέον έργα, τα οποία βρίσκονταν

στο στάδιο της προετοιμασίας για την υπογραφή της συμφωνίας επιχορήγησης[16]. Εάν συγκριθούν οι ληφθείσες προτάσεις με τον διαθέσιμο προϋπολογισμό, προκύπτει ότι, στο σύνολό τους, οι εν λόγω προσκλήσεις υπερκαλύφθηκαν (κατά μέσο όρο πάνω από 12 φορές για έργα μεγάλης κλίμακας ή πάνω από 5,3 φορές για έργα μικρής κλίμακας). Ωστόσο, σύμφωνα με το γράφημα που ακολουθεί, ο αριθμός των αιτήσεων που υποβλήθηκαν για προσκλήσεις που αφορούσαν έργα μικρής κλίμακας μειώθηκε στην πρώτη πρόσκληση: η μείωση αυτή θα μπορούσε να εξηγηθεί από το σχετικά χαμηλό κατώτατο όριο μέγιστων δαπανών κεφαλαίου που ανέρχεται σε 7,5 εκατ. EUR και από το γεγονός ότι τα έργα αυτού του μεγέθους συχνά επωφελούνται από εθνική χρηματοδότηση που υπόκειται σε λιγότερο ανταγωνισμό και χαρακτηρίζεται από ευκολότερες διαδικασίες υποβολής αιτήσεων.

Γράφημα8: Αποτελέσματα αξιολόγησης της συμμετοχής — Τακτικές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων του Ταμείου Καινοτομίας

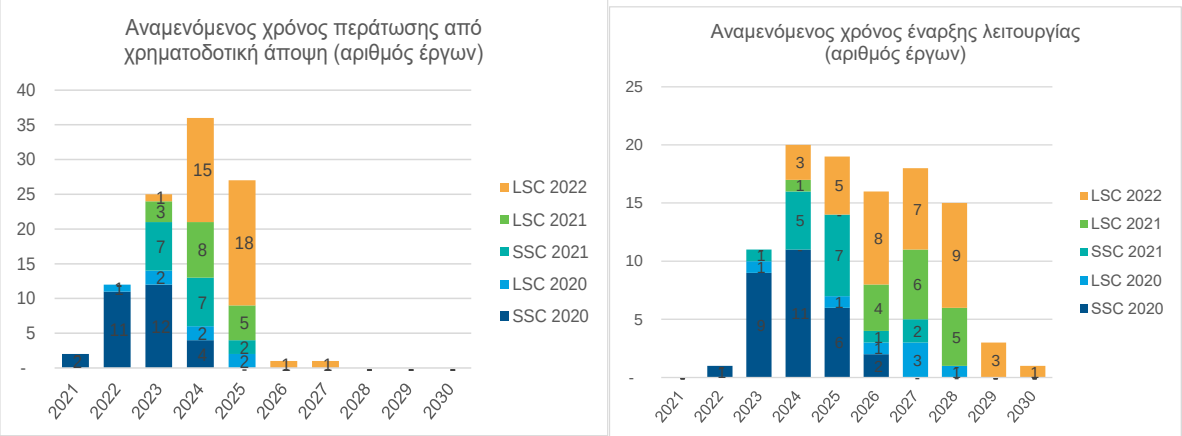

4.2 Επίπεδο ωριμότητας των έργων, κατάσταση υλοποίησης και προκλήσεις

Έως το τέλος του 2023 είχαν περατωθεί από χρηματοδοτική άποψη συνολικά 39 έργα που περιλαμβάνονταν στο χαρτοφυλάκιο του Ταμείου Καινοτομίας και είχαν ήδη αρχίσει να λειτουργούν 12 έργα. Κατά μέσο όρο, τα έργα μεγάλης κλίμακας προβλέπεται να επιτύχουν την περάτωση από χρηματοδοτική άποψη εντός 20 μηνών από την υπογραφή της συμφωνίας επιχορήγησης [εντός της υποχρεωτικής τετραετούς προθεσμίας που αναφέρεται στο άρθρο 11 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού για το Ταμείο Καινοτομίας] και να αρχίσουν να λειτουργούν εντός 49 μηνών. Για τα έργα μικρής κλίμακας, οι μέσοι όροι είναι 15 και 31 μήνες αντίστοιχα. Έως το τέλος του 2023 το Ταμείο Καινοτομίας είχε εκταμιεύσει επιχορηγήσεις συνολικού ύψους 120,9 εκατ. EUR για έργα.

[16] Έως το τέλος του 2023 δεν είχαν ακόμη παρασχεθεί επιχορηγήσεις σε αυτά τα έργα, τα οποία επιλέχθηκαν στο πλαίσιο της πρότασης SSC 2022, και για αυτόν τον λόγο θα παρουσιαστούν στην ετήσια έκθεση του Ταμείου Καινοτομίας για το 2024.

Γράφημα9: Επίπεδο ωριμότητας των έργων που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο του Ταμείου Καινοτομίας έως το τέλος του 2023

Παρά την αξιοσημείωτη ωριμότητα και ποιότητα των επιλεγμένων έργων, η ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογιών ενέχει ορισμένους κινδύνους οι οποίοι ενίοτε εκδηλώνονται κατά τη διάρκεια της υλοποίησης. Το αποτέλεσμα μπορεί να είναι η τροποποίηση της συμφωνίας επιχορήγησης ή ο τερματισμός ενός έργου.

Από την ίδρυσή του και μετά, το Ταμείο Καινοτομίας έχει τροποποιήσει 45 συμφωνίες επιχορήγησης. Σχεδόν το 30 % των περιπτώσεων έχουν αντιμετωπίσει καθυστερήσεις στο χρονοδιάγραμμα λόγω διαταραχών στην αλυσίδα εφοδιασμού. Οι τροποποιήσεις συχνά μπορεί να οφείλονται σε καθυστερήσεις στην αδειοδότηση, σε αλλαγές που επηρεάζουν την κοινοπραξία ενός έργου, σε προκλήσεις κατά την εξασφάλιση χρηματοδότησης και σε αναθεωρήσεις μη ουσιαστικών οικονομικών ή τεχνικών πτυχών.

Το 2023 επήλθε λύση των συμφωνιών επιχορήγησης για δύο μόνο έργα[17]:

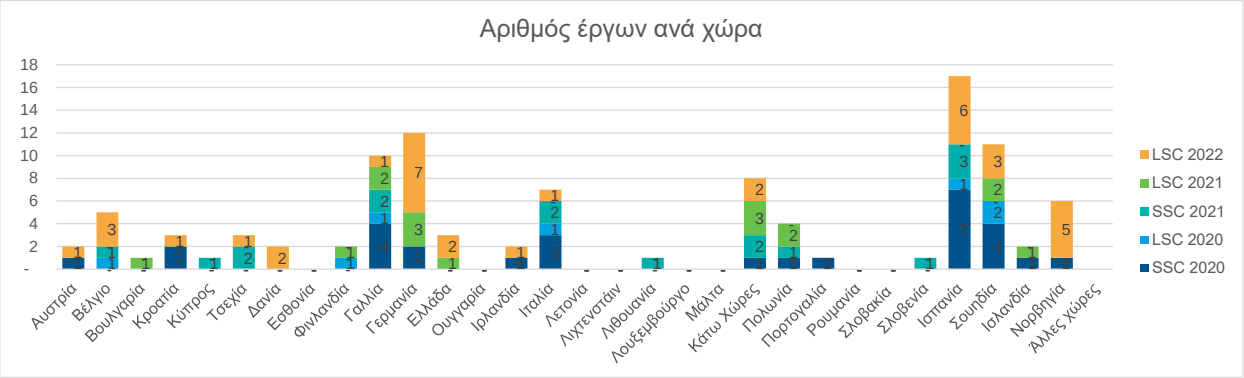
- BIOZIN (επιλέχθηκε στο πλαίσιο της πρόσκλησης LSC 2020, λύθηκε τον Ιούλιο του 2023). Στόχος του έργου ήταν η ανάπτυξη της πρώτης μονάδας υποκατάστατων βιοκαυσίμων σε εμπορική κλίμακα, με χρήση της αποκλειστικής τεχνολογίας ολοκληρωμένης υδροπυρόλυσης και υδρομετατροπής της SHELL (IH2). Μετά την επαναξιολόγηση της τεχνολογίας, άλλαξαν οι επιχειρηματικές προτεραιότητες του φορέα ανάπτυξης.
- BCP (επιλέχθηκε στο πλαίσιο της πρόσκλησης SSC 2020, λύθηκε τον Νοέμβριο του 2023). Το έργο αποσκοπούσε στην ανάκτηση της απορριπτόμενης θερμότητας από τους ατμούς που εκλύονται από τους κλιβάνους και στην επαναχρησιμοποίησή της στη διαδικασία παραγωγής γυαλιού επίπλευσης. Το έργο δεν κατόρθωσε να αντιμετωπίσει την αβεβαιότητα όσον αφορά την τελική τοποθεσία των μονάδων.

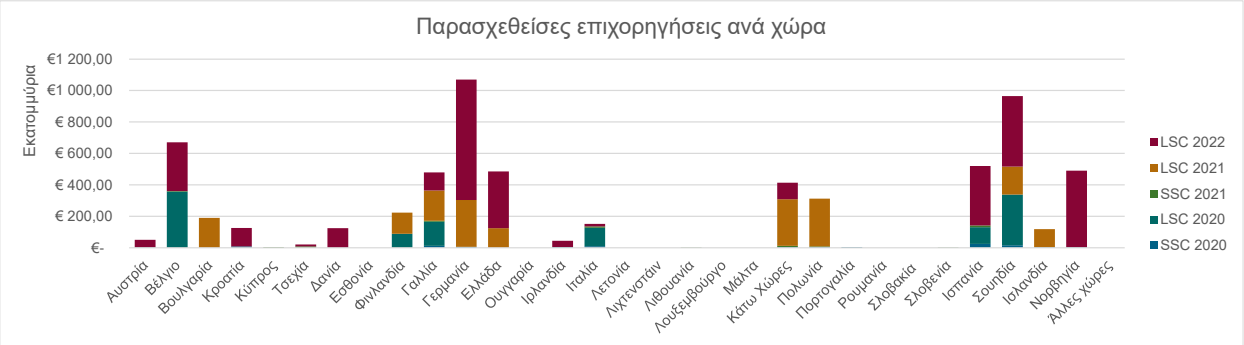
4.3 Γεωγραφική εξάπλωση

[17] Και στις δύο περιπτώσεις, δεν είχε πραγματοποιηθεί εκταμίευση κατά τον χρόνο της λύσης. Τα μη εκταμιευθέντα κονδύλια θα επιστραφούν στον προϋπολογισμό του Ταμείου Καινοτομίας.

Το 55 % των έργων εντοπίζεται σε πέντε χώρες: Ισπανία (17), Σουηδία (11), Γερμανία (12), Γαλλία (10) και Κάτω Χώρες (8). Ωστόσο, η εικόνα του ποσοστού διαφέρει όσον αφορά τις επιχορηγήσεις που παρασχέθηκαν, με τα έργα της Γερμανίας να λαμβάνουν τα περισσότερα κονδύλια (1,07 δισ. EUR) και η Σουηδία (964 εκατ. EUR) και το Βέλγιο (670,7 εκατ. EUR) να ακολουθούν. Ο αριθμός των έργων από την Ανατολική και την Κεντρική Ευρώπη που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο παραμένει συγκριτικά χαμηλός.

Γράφημα10: Γεωγραφική κατανομή των έργων που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο του Ταμείου Καινοτομίας[18]

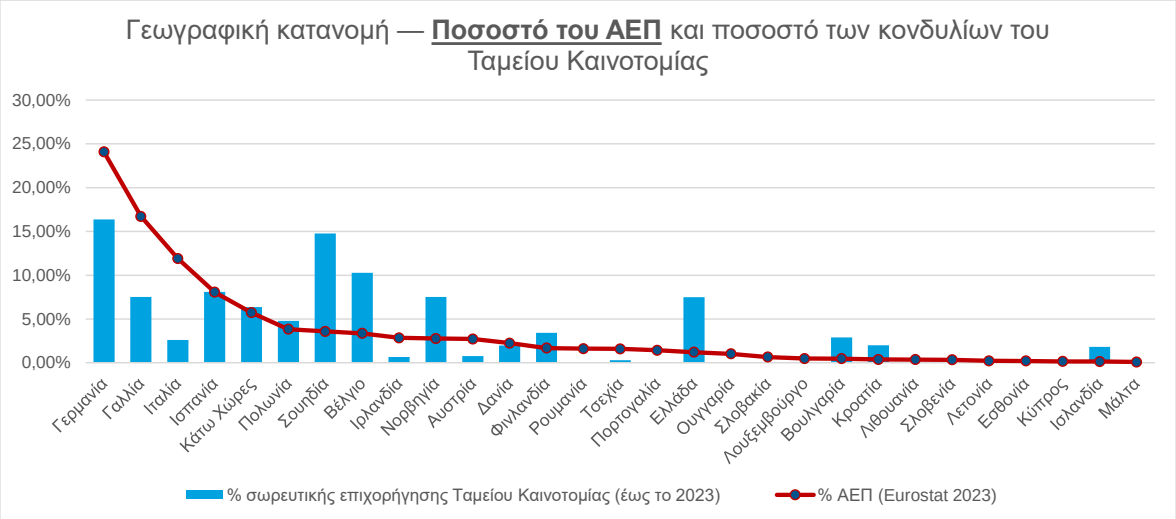

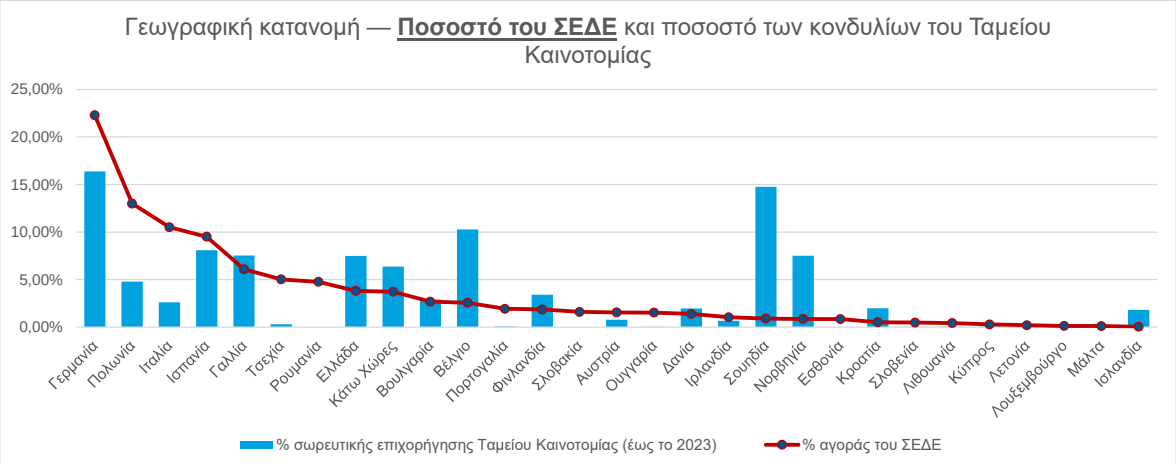

Η γεωγραφική κατανομή της χρηματοδότησης του Ταμείου Καινοτομίας μπορεί επίσης να συγκριθεί όσον αφορά το σταθμισμένο ΑΕΠ και το μερίδιο αγοράς του ΣΕΔΕ της ΕΕ σε κάθε χώρα. Από την άποψη αυτή, για χώρες όπως η Γερμανία, η Ιταλία, η Ιρλανδία και η Αυστρία μπορεί ακόμη να θεωρείται ότι υποεκπροσωπούνται όσον αφορά το ποσό της χρηματοδότησης που διατίθεται στην επικράτειά τους.

[18] Αφορά μόνο τα έργα για τα οποία έχουν υπογραφεί συμφωνίες επιχορήγησης (έως το τέλος του 2023 δεν είχαν ακόμη υπογραφεί οι συμφωνίες επιχορήγησης των έργων που είχαν επιλεγεί στο πλαίσιο της πρόσκλησης SSC 2022).

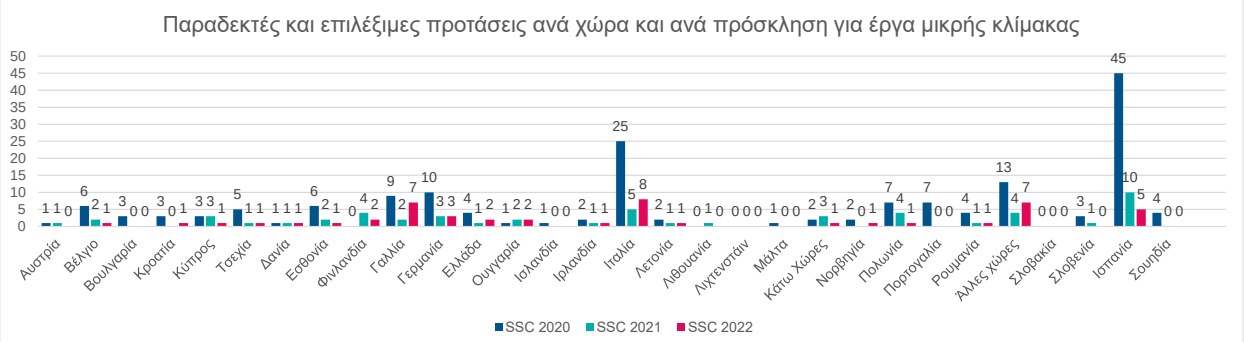
Γράφημα11: Σύγκριση μεταξύ των παρασχεθεισών επιχορηγήσεων ανά χώρα και του ποσοστού κάθε χώρας στο ευρωπαϊκό ΑΕΠ και στο ΣΕΔΕ της ΕΕ

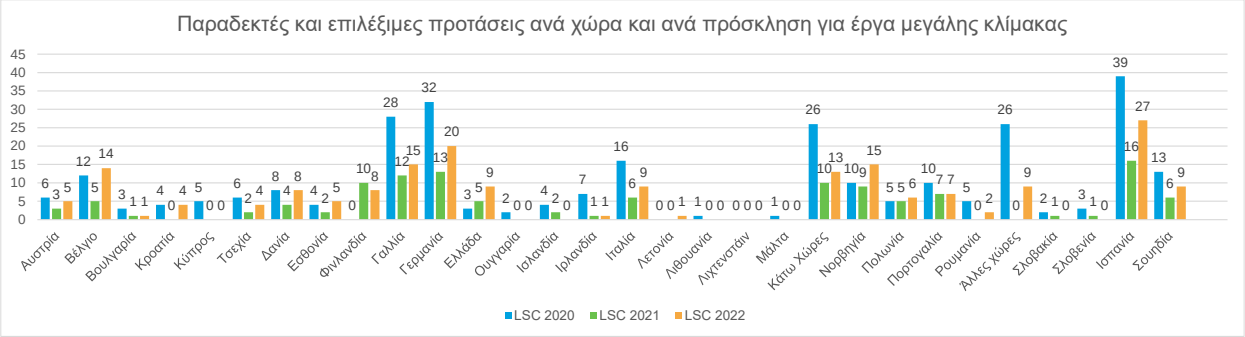

Μολονότι η πραγματική γεωγραφική συμμετοχή στο Ταμείο Καινοτομίας παρακολουθείται στενά, είναι πολύ νωρίς για να εξαχθούν συμπεράσματα σχετικά με τον βαθμό στον οποίο επιτεύχθηκε γεωγραφικά ισόρροπη υλοποίηση. Το 2023 στο πλαίσιο της πρόσκλησης LSC 2022 χρηματοδοτήθηκαν έξι έργα μεγάλης κλίμακας σε πέντε νέες χώρες (Αυστρία, Δανία, Ιρλανδία, Κροατία, Τσεχία) και στο πλαίσιο της πρόσκλησης SSC 2022 επιλέχθηκαν τα πρώτα έργα μικρής κλίμακας στη Δανία, την Ελλάδα, τη Λετονία και την Ουγγαρία.

Γράφημα12: Παραδεκτές και επιλέξιμες προτάσεις που έχουν ληφθεί ανά χώρα και ανά πρόσκληση

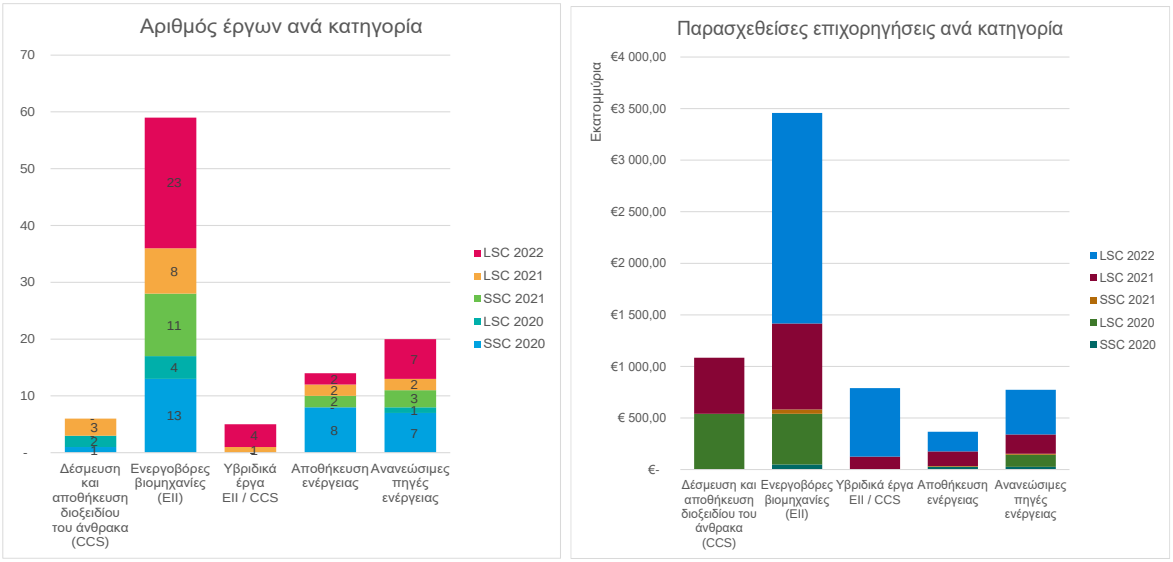
Ωστόσο, για να αντιμετωπιστεί το γεγονός ότι σε ορισμένα κράτη είναι λιγότερες οι αιτήσεις που υποβάλλονται και τα έργα που χρηματοδοτούνται (σύμφωνα με το ανωτέρω γράφημα), το Ταμείο Καινοτομίας προωθεί διάφορες πρωτοβουλίες ώστε να βοηθήσει τα κράτη μέλη να βελτιώσουν την ποιότητα των αιτήσεων έργων και, κατ' επέκταση, να βελτιωθεί η γεωγραφική ισορροπία. Στις πρωτοβουλίες αυτές συγκαταλέγονται η παροχή ΣΑΕ, η παροχή ειδικής τεχνικής βοήθειας σε κράτη μέλη με χαμηλή πραγματική συμμετοχή και η διοργάνωση ειδικών σεμιναρίων κατάρτισης για τα εθνικά σημεία επαφής.

Το Ταμείο Καινοτομίας παρέχει ΣΑΕ σε συνδυασμό με σεμινάρια κατάρτισης για τα εθνικά σημεία επαφής προκειμένου να συμβάλει στην επίτευξη γεωγραφικής ισορροπίας σε ολόκληρη την Ευρώπη. Παρ' όλα αυτά, όπως φαίνεται στο ανωτέρω γράφημα, αποδείχθηκε δύσκολο να επιτευχθεί ο συγκεκριμένος στόχος με βάση τις αιτήσεις που ελήφθησαν και τα έργα που χρηματοδοτήθηκαν. Κατά συνέπεια, αναθεωρήθηκε ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός για το Ταμείο Καινοτομίας για να συμπεριληφθεί η παροχή τεχνικής βοήθειας σε κράτη μέλη με χαμηλή πραγματική συμμετοχή. Με αυτόν τον τρόπο επιδιώκεται να ενισχυθούν οι ικανότητες συγκεκριμένων κρατών μελών για την υποστήριξη των αιτούντων έργων εντός της επικράτειάς τους, μέσω αξιολόγησης των αναγκών και εφαρμογής λύσεων για την κάλυψη των κενών.

4.4 Υποστηριζόμενοι τομείς

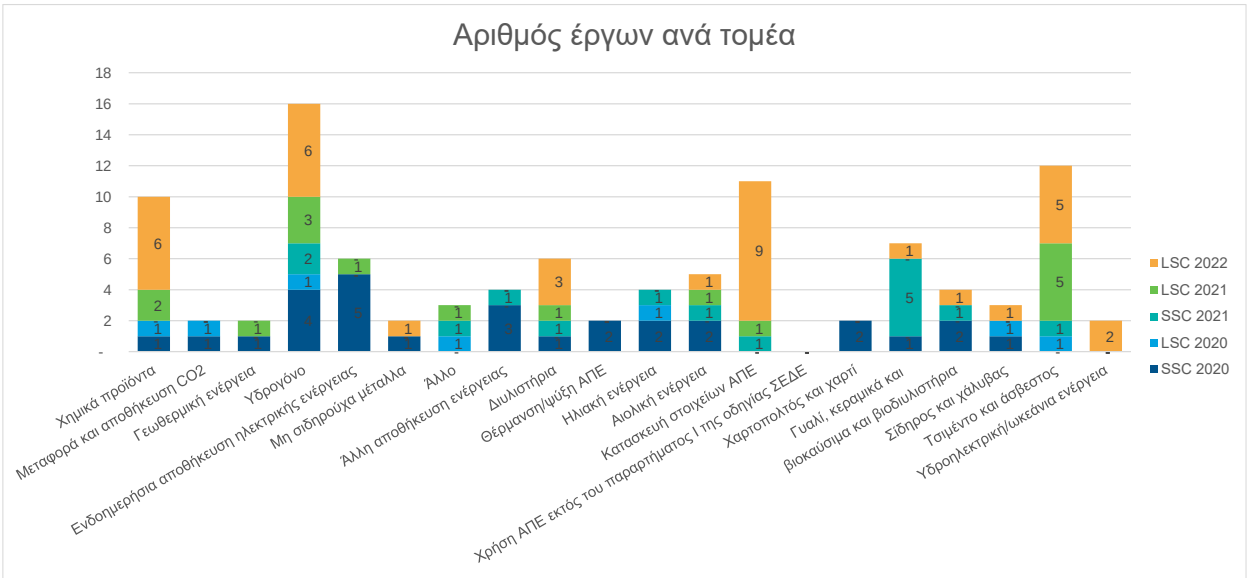
Το Ταμείο Καινοτομίας κατατάσσει τα έργα στο χαρτοφυλάκιό του σε τέσσερις κύριες κατηγορίες: i) δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα σε γεωλογικούς σχηματισμούς· ii) ενεργοβόρων βιομηχανιών· iii) αποθήκευσης ενέργειας· και iv) ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Τα έργα μπορούν επίσης να ταξινομηθούν σε μια πέμπτη υβριδική κατηγορία για περιπτώσεις που συνδυάζουν την εφαρμογή τεχνολογιών δέσμευσης άνθρακα και τη διεξαγωγή βιομηχανικών δραστηριοτήτων απαλλαγής από ανθρακούχες εκπομπές. Έως το τέλος του 2023 τα περισσότερα έργα που έλαβαν στήριξη κατατάσσονταν στην κατηγορία των ενεργοβόρων βιομηχανιών, με 59 έργα να αντιπροσωπεύουν το 53 % των συνολικών επιχορηγήσεων που παρασχέθηκαν.

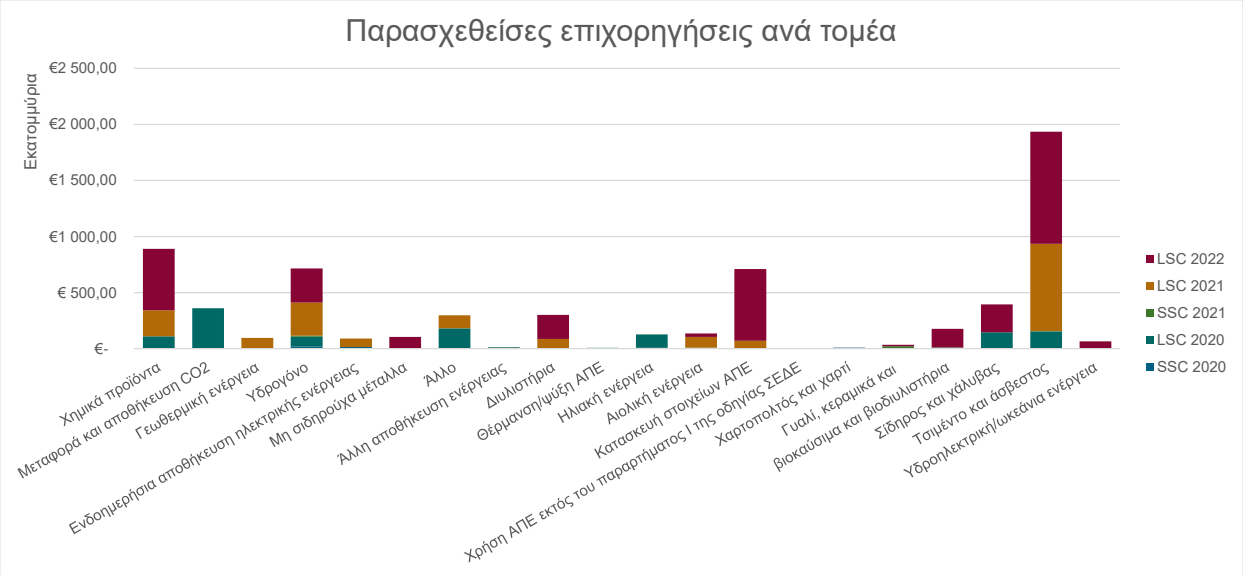
Γράφημα13: Κατηγορίες χρηματοδοτούμενων έργων

Οι τομείς με τον μεγαλύτερο αριθμό έργων στο χαρτοφυλάκιο του Ταμείου Καινοτομίας είναι οι εξής: Υδρογόνο (16), Τσιμέντο και άσβεστος (12), Κατασκευή στοιχείων για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (11) και Χημικά προϊόντα (10). Το μεγαλύτερο μέρος της χρηματοδοτικής στήριξης (1,9 δισ. EUR) χορηγήθηκε στον τομέα «Τσιμέντο και άσβεστος», ο οποίος χαρακτηρίζεται από υψηλή ένταση χρηματοδότησης, δεδομένου ότι εξακολουθεί να στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στις τεχνολογίες δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα (CCS) για την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές.

Γράφημα14: Τομείς των χρηματοδοτούμενων έργων

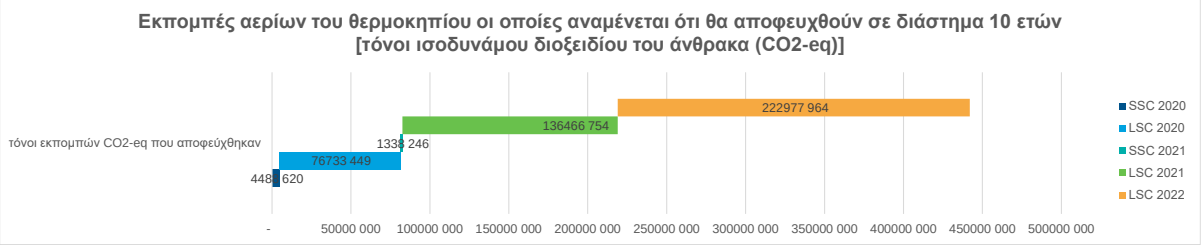

4.5 Αποφυγή εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου

Αναμένεται ότι τα 104 έργα που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο του Ταμείου Καινοτομίας για το 2023 θα συμβάλουν στην αποφυγή συνολικά 442 εκατομμυρίων τόνων εκπομπών CO_2-eq κατά την πρώτη δεκαετία της λειτουργίας τους, αριθμός που αντιστοιχεί κατά μέσο όρο σε χρηματοδότηση με μορφή επιχορηγήσεων ύψους 68 EUR ανά kg εκπομπών Co_2-eq που αποφεύγονται.

Γράφημα15: Εκπομπές οι οποίες αναμένεται ότι θα αποφευχθούν κατά την πρώτη δεκαετία λειτουργίας

5 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το Ταμείο Καινοτομίας έχει καταστεί βασικό μέσο για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας στην ΕΕ έως το 2050 μέσω της στήριξης της φιλοδοξίας για μηδενικές καθαρές εκπομπές, της ανάπτυξης καινοτόμων τεχνολογιών και της επίτευξης των στόχων πολιτικής της ΕΕ. Έως το τέλος του 2023 αναμενόταν ότι τα 104 έργα, τα οποία έλαβαν στήριξη από το Ταμείο Καινοτομίας σε 20 τομείς μέσω επιχορηγήσεων ύψους περίπου 6,5 δισ. EUR, θα συμβάλουν στην αποφυγή 442 εκατομμυρίων τόνων εκπομπών CO_2-eq κατά την πρώτη δεκαετία της λειτουργίας τους. Ενδεικτικά, η ποσότητα αυτή αντιστοιχεί σε περίπου 14 % των συνολικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της ΕΕ το 2022.

Οι προσκλήσεις του Ταμείου Καινοτομίας που αφορούν έργα μεγάλης κλίμακας υπερκαλύπτονται σταθερά τόσο ως προς τον αριθμό των προτάσεων που λαμβάνονται όσο και ως προς τον αριθμό των προτάσεων που αξιολογούνται θετικά (οι τελευταίες υπερκαλύπτονται κατά μέσο όρο κατά 3,25 φόρες). Αποδεικνύεται έτσι ότι υπάρχει έντονο ενδιαφέρον για το Ταμείο Καινοτομίας στην ευρωπαϊκή αγορά και διασφαλίζεται ένα υψηλό επίπεδο ανταγωνισμού μεταξύ των έργων. Ωστόσο, αποδεικνύεται επίσης ότι αυτό το είδος χρηματοδότησης είναι ιδιαίτερα αναγκαίο σε επίπεδο ΕΕ για την επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης. Η πρόσκληση LSC 2022 στέφθηκε επίσης με επιτυχία, δεδομένου ότι ελήφθησαν 239 αιτήσεις, 81 από τις οποίες υπερέβαιναν τα ελάχιστα όρια αξιολόγησης και τελικά παρασχέθηκαν επιχορηγήσεις σε 36. Η οργάνωση της εν λόγω πρόσκλησης σε επίπεδο τεσσάρων διαφορετικών θεμάτων είχε θετικά αποτελέσματα όσον αφορά την ενίσχυση του ανταγωνισμού μεταξύ των έργων ομοτίμων, και μάλιστα για τον λόγο αυτόν οργανώθηκε με τον ίδιο τρόπο και η πρόσκληση IF23, όπου και πάλι υπερκαλύφθηκαν και τα τέσσερα θέματα.

Παρ' όλα αυτά, το ενδιαφέρον για τις προσκλήσεις που αφορούν έργα μικρής κλίμακας ήταν χαμηλότερο από το αναμενόμενο. Το γεγονός αυτό θα μπορούσε να εξηγηθεί από το σχετικά χαμηλό ανώτατο όριο των μέγιστων δαπανών κεφαλαίου που ανέρχεται σε 7,5 εκατ. EUR, δεδομένου ότι τα έργα αυτού του μεγέθους έχουν συχνά πρόσβαση σε εθνική χρηματοδότηση που υπόκειται σε λιγότερο ανταγωνισμό και χαρακτηρίζεται από ευκολότερες διαδικασίες υποβολής αιτήσεων. Για τον λόγο αυτόν, η πρόσκληση IF23 σχεδιάστηκε ώστε να συμπεριλαμβάνει θέματα για τρία μεγέθη έργων (μεγάλα, μεσαία και μικρά), με το ανώτατο όριο δαπανών κεφαλαίου για τα έργα «μικρού» μεγέθους να έχει αυξηθεί σε 20 εκατ. EUR.

Το 2023 το Ταμείο Καινοτομίας εφάρμοσε επιτυχώς νέους μηχανισμούς κατανομής και μπόρεσε να αναπτύξει, σε χρόνο ρεκόρ, μια ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών για τη στήριξη των παραγωγών ανανεώσιμου υδρογόνου μη βιολογικής προέλευσης εντός του ΕΟΧ, σε συνδυασμό με τη δυνατότητα των κρατών μελών να συγκεντρώνουν πρόσθετους πόρους μέσω του συστήματος «πλειστηριασμού ως υπηρεσίας», διευκολύνοντας με αυτόν τον τρόπο την έγκριση των κρατικών ενισχύσεων. Το Ταμείο Καινοτομίας συμβάλλει επίσης στον συνδυασμό χρηματοδότησης με άλλα μέσα της ΕΕ μέσω της σύμπραξης EE-Catalyst, με αποτέλεσμα να καθίσταται δυνατή η χρηματοδότηση ορισμένων έργων με δανειακά επιχειρηματικά κεφάλαια από την ΕΤΕπ βάσει του προγράμματος InvestEU.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων του 2022, το Ταμείο Καινοτομίας βελτίωσε σταθερά τη γεωγραφική του ισορροπία, χρηματοδοτώντας για πρώτη

φορά έργα σε διάφορες νέες χώρες. Επίσης τροποποιήθηκε ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός για το Ταμείο Καινοτομίας προκειμένου να συμπεριληφθεί η παροχή τεχνικής βοήθειας σε κράτη μέλη με χαμηλή πραγματική συμμετοχή. Ο στόχος ήταν να ενισχυθούν οι ικανότητες συγκεκριμένων κρατών μελών όσον αφορά την υποστήριξη των αιτούντων έργων εντός της επικράτειάς τους, μέσω αξιολόγησης των αναγκών και εφαρμογής λύσεων για την κάλυψη των κενών.

Το πρόγραμμα παροχής ΣΑΕ που υλοποιήθηκε από την ΕΤΕπ άρχισε να εφαρμόζεται το 2021. Έως το τέλος του 2023 εξακολουθούσε να παρέχει βοήθεια σε 17 έργα προκειμένου να βελτιστοποιήσουν τον σχεδιασμό τους και να αποκτήσουν επαρκή βαθμό ωριμότητας για την υποβολή αίτησης και τη λήψη χρηματοδότησης. Ως εκ τούτου, πέντε έργα, για τα οποία υποβλήθηκαν εκ νέου αιτήσεις, βελτίωσαν τα αποτελέσματά τους και επιλέχθηκαν για χρηματοδότηση από το Ταμείο Καινοτομίας.

Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους το Ταμείο Καινοτομίας τήρησε τις δεσμεύσεις του για την ανταλλαγή γνώσεων και την ανάπτυξη ικανοτήτων με τους εξής τρόπους: την επιδίωξη συνεργειών με άλλα χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ· τη διοργάνωση ημερίδων ενημέρωσης για τις προσκλήσεις που προκηρύσσει και εκδηλώσεων ανταλλαγής γνώσεων μεταξύ των έργων στα οποία παρέχει στήριξη και των κύριων τομεακών ενδιαφερόμενων μερών· και την ανάπτυξη προσβάσιμων εργαλείων πληροφόρησης για τη διευκόλυνση της υποβολής νέων αιτήσεων. Το Ταμείο Καινοτομίας απλούστευσε επίσης τις οικείες διαδικασίες υποβολής αιτήσεων. Το 2023 απλουστεύτηκε η μεθοδολογία υπολογισμού του «σχετικού κόστους» με τη μείωση του αριθμού των διαθέσιμων μεθοδολογιών από τρεις σε δύο (κατάργηση του «σταθμισμένου κόστους») και τον ορισμό της μεθοδολογίας «χωρίς μονάδα αναφοράς» ως της προκαθορισμένης μεθοδολογίας. Η ανάπτυξη των πλειστηριασμών κατά τη διάρκεια του 2023 ήταν ένα γεγονός που συνέβαλε επίσης στην εφαρμογή μηχανισμών ανάθεσης που συνεπάγονται μικρότερο διοικητικό φόρτο των αιτούντων.

Το Ταμείο Καινοτομίας συνεχίζει τις εργασίες του το 2024 με τη δημοσίευση της πρόσκλησης IF23 και μέσω του σχετικού πλειστηριασμού· επιπλέον αναπτύσσει συστήματα «πλειστηριασμών ως υπηρεσιών» που μπορούν να συμβάλουν στη μόχλευση πρόσθετων προϋπολογισμών των κρατών μελών για τα μέσα που διαθέτει. Το Ταμείο Καινοτομίας θα εξακολουθήσει να αποτελεί βασικό μέσο για την αντιμετώπιση επειγουσών αναγκών πολιτικής, διευκολύνοντας παράλληλα την υποβολή αιτήσεων μέσω απλούστευσης και επίσπευσης της διάθεσης κονδυλίων.